

Nr. 175
din 23.04.2018

Dlui Andrian Candu,
Președintele Parlamentului Republicii Moldova

În temeiul Legii nr. 239 cu privire la transparența în procesul decizional, urmare a publicării *Proiectului de lege cu privire la profesiunea și activitatea de psiholog*, pe pagina web a Parlamentului Republicii Moldova, A.O. Centrul Național de Prevenire a Abuzului față de Copii a examinat proiectul respectiv și vine cu următoarele recomandări de ordin general și pe text:

I. Recomandări generale:

- Proiectul de lege este construit astfel încât conceptual există confuzii privind statutul psihologului. Pe de o parte, acest proiect îi conferă statutul de liber profesionist, pe de altă parte, reglementează activitatea psihologului ca și angajat al unei instituții/organizații. Considerăm că proiectul trebuie reconceptualizat, astfel încât să fie eliminată dualitatea abordării. În mod special, nu este echitabilă aplicarea prevederilor privind organul de autogestione a profesiei de psiholog și reglementările de accesare în funcție (procedura de evaluare și acreditare, autorizarea activității) asupra psihologilor angajați, or activitatea acestora este reglementată în primul rând de Codul muncii, iar diploma de studii superioare în domeniul psihologiei le conferă dreptul să fie angajați. La fel, proiectul de lege vine în contradicție cu Codul muncii, în partea ce ține de suspendarea activității psihologului și răspunderea disciplinară.

Optăm pentru reglementarea, prin prezentul proiect, a activității psihologului ca și liber profesionist. O astfel de abordare va permite dezvoltarea profesiei de psiholog, va unifica practicile existente și va reglementa activitatea psihologului asupra cărora nu se răsfrâng prevederile Codului muncii. Raporturile între psihologii angajați în instituții/organizații și angajator sunt guvernate de prevederile Codului muncii, iar calitatea activității acestora va fi asigurată de către angajator prin reglementări interne (ordine, decizii, dispoziții).

- Din conținutul proiectului de lege, dar și a notei informative, nu este clară necesitatea investirii a două organe diferite de autogestione a profesiei – pe de o parte, Camera de reglementare a activității de psiholog, pe de altă parte, Uniunea psihologilor. Legislația națională (Legea nr. 14.04.2016 69 din cu privire la organizarea activității notarilor, Legea nr. 113 din 17.06.2010 cu privire la executorii judecătorești, Legea nr. 1260 din 19.07.2002

Centrul Național de Prevenire a Abuzului față de Copii (CNPAC)

Chișinău, str. Calea Ieșilor 61/2

Tel.: 373 22 758 806, Tel./fax: 373 22 592 748

office@cnpac.org.md, www.cnpac.org.md

www.facebook.com/CentrulNationaldePrevenireaAbuzuluifatadeCopii

cu privire la avocatură), precum și practicile internaționale instituie un singur organ de autogestiune a profesiilor liberale, numit în unele cazuri "Cameră" în alte cazuri "Uniune", dar care au atribuții similare. Totodată, organul de autogestiune (Camera sau Uniunea) are structură internă: Adunare Generală, Consiliul, Președinte, secretar, Comisie de etică, etc. Atribuțiile, maniera de constituire și procedura de lucru a organului de autogestiune și ale subdiviziunilor acestuia trebuie să fie clar specificate în lege.

Ținând cont de cele indicate supra, propunem instituirea unui singur organ de autogestiune pentru profesia de psiholog cu structură internă bine definită. O astfel de abordare va permite, pe de o parte o mai bună organizare a profesiei, pe de altă parte va reprezenta un organ puternic de gestiune, care să reprezinte toată breasla psihologilor.

- Textul proiectului de lege nu corespunde tehnicii legislative și limbajului utilizat în creația legislativă. În mod special ne referim la art. 1 (ambele alineate încep cu aceeași sintagmă); art. 2 (definiții confuze); art. 4 (alineatele enumeră principii fără să le dezvolte); art. 11 (trei alineate încep cu aceeași sintagmă); capitolul IV (caracter narativ, fără norme juridice); etc.

Propunem Capitolul IV să fie eliminat, atât din perspectiva obiectului de reglementare a prezentei legi, cât și din perspectiva conținutului. La fel, textul urmează să fie revizuit astfel încât să corespundă Legii nr. 100 din 22.10.2017 cu privire la actele normative.

- Proiectul de lege este voluminos și supraaglomerat, acesta conține concepte doctrinare și științifice. În proiect sunt enumerate și descrise ramurile psihologiei, domeniile de activitate ale psihologului și specializările acestuia. O astfel de abordare stabilește limite în dezvoltarea profesiei de psiholog și împiedică evoluția acesteia ținând cont de schimbările din societate. La fel, unele reglementări nu țin de obiectul prezentei legi și considerăm că urmează a fi încadrate în acte normative secundare (întreg capitolul IV).

Recomandăm revizuirea proiectului de lege, prin eliminarea aspectelor doctrinare, științifice și a conținuturilor ce prevăd reglementări foarte specifice.

II. Recomandări la text:

- Recomandăm utilizarea în titlul proiectului a sintagmei "profesia de psiholog". Aceasta sintagmă este una actuală.
- Termenii utilizați în acest proiect creează confuzie și incoerență, în mod special ne referim la activitate psihologică, intervenție psihologică, evaluare psihologică, prestare a serviciului psihologic.
- Art. 3 urmează a fi eliminat din acest proiect de lege pentru că nu aduce plus valoare, textul alin. (1) nu corespunde cu denumirea articolului, iar alin. (2) contravine Constituției în particular art. 4 și 8.

- Textul art. 4 nu este coerent, iar principiile indicate la al. (1) nu sunt principii specifice activității psihologice ci sunt principii generale. Propunem ca art. 4 să conțină principii specifice activității psihologului cum ar fi: confidențialității, responsabilității profesionale, respectul interesului beneficiarului, respectul față de trăirile și valorile beneficiarului, etc. Aceste principii propunem să fie descrise în proiectul de lege, astfel încât să fie aplicate uniform de către toți psihologii.
- Art. 5 urmează a fi revăzut, astfel încât să cuprindă toată informația și datele care trebuie păstrate în confidențialitate, limitele acestei obligații, precum și situațiile în care psihologul urmează să prezinte informația de care a luat cunoștință. Menționăm că în versiunea actuală, acest articol vine în contradicție cu legislația în vigoare (CP, CPP).
- Prevederile art. 7, 8 și 9 depășesc obiectul de reglementare a prezentei legi, au un caracter declarativ, științific și doctrinar. Aceste articole nu conține norme juridice și urmează a fi eliminate din proiect.
- Art. 11 "Drepturile beneficiarului" nu se încadrează în Capitolul II "Tipurile și formele activității psihologice".
- Capitolul V nu comunică cu celelalte prevederi din acest proiect de lege, de fapt, "Exercitarea profesiei de psiholog cu drept de liberă practică" reprezintă obiectul de reglementare al prezentei legi. Propunem ca acest capitol să fie dezvoltat și integrat cu celelalte capitole, mai ales ținând cont de comentariul general nr. 1.

CNPAC susține inițiativa de reglementare a profesiei de psiholog și în special, a practicării activității de psiholog ca și liber profesionist. Totodată, versiunea actuală a proiectului este confuză și duală, provocând deficiențe în practicarea acestei profesii. Astfel considerăm că proiectul legii trebuie să fie definitivat participativ, cu implicarea atât a reprezentanților psihologilor cât și juriștilor cu experiență în elaborarea actelor normative.

CNPAC își manifestă disponibilitatea de a participa de definitivarea acestui proiect de lege într-un grup reprezentativ, care să întrunească toate părțile interesate.

Cu respect,
Daniela Sîmboteanu
Președinte CNPAC

